Dosarul nr. 2-2393/23

H O T Ă R Â R E

În numele legii

16 aprilie 2025 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chişinău, sediul Centru

În componența

Președintelui de ședință, judecătorul Badan-Melnic Eleonora

Grefierilor Zmuncila Tamara, Antoci Ana-Maria

în sediul instanței, în ședință publică, a judecat în procedură civilă contencioasă cauza civilă conform cererii de chemare în judecată înaintate de *****către compania de asigurări ”General Asigurări” societate pe acțiuni, intervenienți accesorii compania de asigurare ”Moldasig” societate pe acțiuni, ***** și *****, cu privire la repararea prejudiciului material și

a c o n s t a t a t:

1. În data de 3 februarie 2023 *****s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva companiei de asigurări ”General Asigurări” societate pe acțiuni, intervenienți accesorii compania de asigurare ”Moldasig” societate pe acțiuni, ***** și *****, prin care a solicitat încasarea sumei de 101228 lei în contul reparării prejudiciului material cauzat mijlocului de transport de model ”Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare *****, precum și compensarea cheltuielilor de judecată – taxa de stat în mărime de 3036,84 lei, plata pentru efectuarea expertizei extrajudiciare în sumă de 10405 lei și servicii de traducere în sumă de 20230 lei.

Argumentele participanților la proces

2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta *****a invocat că îi aparține cu drept de proprietate automobilul de model ”Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare *****, care a fost asigurat la compania de asigurare ”Moldasig” societate pe acțiuni. La începutul lunii iulie, anul 2020, automobilul a fost transmis în folosință temporară lui *****.
3. Reclamantul a menționat că pe 6 iulie 2020, aproximativ la ora 10.00, în satul Boșcana, raionul Criuleni, s-a produs un accident rutier, între automobilul de model ”Ford Tranzit”

cu numărul de înmatriculare *****, condus de *****, și automobilul de model ”Škoda Octavia” cu numărul de înmatriculare *****, condus de *****.

4. Potrivit acțiunii, urmare a examinării accidentului rutier, în privința lui ***** a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție din 7 august 2020, în temeiul art. 242 alin. (2) Cod contravențional. ***** a contestat în instanța de judecată procesul-verbal respectiv.
5. În continuare *****a relatat că, prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 25 septembrie 2020, s-a admis contestația depusă de *****, a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05033672 și decizia de sancționare din 7 august 2020, iar procesul contravențional a fost încetat. Hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central nu a fost atacată și a intrat în vigoare pe 10 octombrie 2020.
6. În viziunea reclamantului, luând în considerație faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05033672 și decizia de sancționare din 7 august 2020 au fost declarate nule în baza art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, ***** a solicitat efectuarea unei expertize extrajudiciare Biroului asociat de expertiză judiciară.
7. Reclamantul a menționat că, potrivit rapoartelor de expertiză extrajudiciară nr. 058 și 059/2 din 23 iunie 2022, întocmite de expertul judiciar Mihail Hapatniucovschii, rezultă că
   - consumul de energie pentru deformarea părților caroseriei, pentru redistribuirea ulterioară a impulsurilor de forță și pentru deplasarea ulterioară prin alunecare laterală până la locul de oprire corespund vitezei automobilului Škoda Octavia în momentul accidentului, de aproximativ 90 km/h;
   - în momentul când în limita vizibilității șoferului a apărat partea din spate a microbuzului care a ieșit pe carosabil, automobilul Škoda Octavia, condusă de șofer, care circula cu viteza estimată de 90 km/h, se afla la 73 de metri de la locul impactului;
   - viteza estimată a automobilului Škoda Octavia de 90 km/h pe carosabil uscat și orizontal din asfalt corespunde unei distanțe de oprire de 78 m;
   - acțiunile șoferului automobilului Škoda Octavia în acest caz particular nu au corespuns cerințelor prevăzute la punctele 45; 47 din Regulamentul Circulației Rutiere;

- în momentul impactului, mijloacele de transport erau poziționate longitudinal unul față de celălalt la un unghi de aproximativ 5-8°. Având în vedere viteza mare a autoturismului Škoda Octavia, acesta ar fi putut să se afle paralel cu limitele carosabilului în momentul coliziunii, în timp ce microbuzul se afla la un unghi de aproximativ 5-8° față de carosabil, așa cum confirmă imaginile video obținute de la înregistratorul video;
- în cercetare s-a stabilit că microbuzul s-a oprit cu aproximativ 0,8 secunde înainte de impact. În rezultatul impactului, microbuzul a fost împins în față spre zona de parcare, cu partea din spate spre stânga. După impact, partea din față a vehiculului Škoda Octavia s-a deplasat direct în spatele părții din spate a microbuzului. Din cauza rezistenței din partea din spate a microbuzului, partea din spate a vehiculului Škoda Octavia a derapat spre stânga, spre mijlocul carosabilului;
- nu este de competența expertului judiciar să stabilească vinovăția șoferilor. Vinovăția șoferului este stabilită de instanță pe baza tuturor probelor administrate pe acest caz, inclusiv a prezentei încheieri (raport). Prin urmare, nu este o chestiune pe care expertul trebuie să o decidă;
- în aceste condiții, șoferul vehiculului Škoda Octavia nu avea posibilitatea tehnică de a preveni coliziunea prin reducerea vitezei de la 90 km/h până la oprire în momentul apariției obstacolului;
- dacă șoferul automobilului Škoda Octavia în momentul apariției obstacolului, deplasându-se cu o viteză de 90 km/h (apariția pe carosabil a părții din spate a microbuzului în mișcare), ar fi circulat cu viteza maximă de 60 km/h (punctul 47. 1) litera a) din Regulamentul Circulației Rutiere), acesta ar fi avut posibilitatea tehnică de a preveni impactul cu microbuzul aflat în staționare prin reducerea vitezei, inclusiv efectuând manevra de ocolire a acestuia;
- în baza materialelor prezentate, prejudiciul material cauzat posesorului mijlocului de transport de model „Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare *****, în urma deteriorărilor primite la data accidentului rutier din 06.07.2020, constituie 101228 lei;
- costul lucrărilor de reparație pentru restaurarea autoturismului Ford Tranzit cu numărul de înmatriculare ***** la momentul accidentului a fost de 215245 lei.

8. Din punctul de vedere al reclamantului, din raportul de expertiză rezultă fără echivoc că persoana vinovată de producerea accidentului rutier este *****, care la acel moment deținea poliță de asigurare de răspundere civilă eliberată de compania de asigurări ”General Asigurări” societate pe acțiuni.
9. Reclamantul a menționat că, în calitatea sa de proprietar al automobilului ”Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare *****, este îndreptățit să înainteze prezenta acțiune civilă, făcând referire la Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației în domeniul asigurărilor obligatorii și facultative a transportului auto nr. 11 din 16 decembrie 2013.
10. În drept reclamantul a indicat prevederile art. 10, 15, 16, 774, 775, 858, 1082 din Codul civil și art. 2, 7, 15, 23 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006.
11. În data de 10 mai 2023 pârâtul compania de asigurări „General Asigurări” societate pe acțiuni a depus *referință* la cererea de chemare în judecată prin care a solicitat respingerea ei integrală, ca fiind neîntemeiată.
12. În motivarea referinței pârâtul a menționat inițial argumentul cu privire la lipsa unui act ce ar atesta vinovăția asiguratului compania de asigurări „General Asigurări” societate pe acțiuni, *****. Astfel, s-a notat că în data de 25 septembrie 2020 a fost emisă hotărârea Judecătoriei Criuleni sediul Central, în baza contestației depuse la procesul-verbal seria MAI nr.05033672 din 07.08.2020, întocmit în privința lui *****, conform art. 242 alin.(2) Cod Contravențional. Contestația a fost acceptată și procesul-verbal seria MAI nr.05033672 din 07.08.2020 a fost declarat nul, cu încetarea procesului contravențional din motiv că nu au fost respectate garanțiile procesuale cum ar fi dreptul la traducător/interpret, comunicarea drepturilor și obligațiilor sale în limba rusă etc.. S-a atras atenția că hotărârea nr. 5r-45/20 din 25.09.2020, a anulat procesul-verbal în privința lui ***** pe motive de încălcare a procedurii de atragere la răspundere contravențională, dar nu pe lipsa componenței de contravenție.
13. În referință s-a notat că vinovăția intervenientului accesoriu ***** nu a fost constatată prin acte ale poliției sau printr-o decizie definitivă și irevocabilă, deoarece instanța de judecată nici nu a pus la dubiu vinovăția lui *****, anulând procesul-verbal cu privire la contravenție pe temeiuri de procedură. Simplul fapt că procesul-verbal cu privire la

contravenție întocmit în privința lui ***** a fost anulat, nu atestă în niciun mod faptul că ***** s-ar face vinovată de producerea pagubelor.

14. Prin urmare, partea pârâtă a menționat că pentru a putea fi trasă la răspundere delictuală este necesar de a fi stabilită vinovăția lui ***** și doar în atare situație compania de asigurări ar putea achita despăgubirea de asigurare.
15. Cu privire la raportul de expertiză extrajudiciară nr.058 din 23.06.2022, pârâtul a menționat că acesta este irelevant și nu urmează a fi luat în considerare de către instanță ,deoarece vinovăția lui ***** a fost stabilită prin procesul-verbal cu privire la contravenție care, chiar și dacă a fost anulat pe temei de procedură, în continuare se face vinovat de producerea pagubelor.
16. Potrivit pârâtului, raportul de expertiză extrajudiciară nr. 058 din 23.06.2022 este neîntemeiat deoarece:

- expertul judiciar Hapatniucovschii Mihail nu a examinat fizic automobilele implicate în accident pentru a oferi concluzii reale referitor la circumstanțele în care s-a produs accidentul, limitându-se la unele poze;
- nu ar fi fost posibil ca expertul să constate că în urma impactului mijloacele de transport erau poziționate longitudinal la un unghi de 5-8° și că pe bara de protecție spate, în partea stânga, a fost cauzată o zgârietură în lungime de 0,3-0,5 și cu o adâncime de 0,3 m, atâta timp cât chiar și expertul a menționat faptul că marcajul de coliziune nu este coordonat cu marginea carosabilului și cu vehiculele amplasate pe carosabil de unde nu este clar cum au fost poziționate autovehiculele;
- nu este de competența expertului constatarea faptului dacă viteza de deplasare încalcă Regulamentul de Circulație Rutieră. Doar organul de poliție putea să constate viteza de deplasare și în caz de încălcare ***** să fie sancționată pentru încălcarea regimului de viteză;
- cât ține de viteza pretinsă de expert, cu care probabil se deplasa automobilul condus de *****, de 90km/h, care a fost calculată în baza deformărilor cauzate autovehiculelor, este constatată greșit atâta timp cât expertul în raport a indicat clar că în baza materialelor video și a pozelor nu a fost posibilă constatarea distanței dintre autovehicule, dar și poziționarea acestora pe traseu;

- nu este relevant cu ce viteză se deplasa *****, atâta timp cât se deplasa pe traseu, iar reclamantul ieșea din parcare, care conform RCR este obligat să cedeze trecerea sau să se abțină de la mișcare dacă aceasta va impune alți participanți, care au prioritate, să modifice în mod brusc direcția, viteza sau să oprească. S-a făcut referire la prevederile pct. 39 din Regulamentul Circulației Rutiere.

17. Cu privire la raportul de expertiză extrajudiciară nr.058/2 din 23.06.2022, partea pârâtă a specificat că reclamantul nu a depus la compania de asigurări cerere de despăgubire pentru a fi deschis dosar de daune, așa cum prevede art. 21 din Legea 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule, dar a depus o simplă somație de plată la care a anexat un raport de expertiză extrajudiciară în sumă de 101228 lei. *****nu era în drept să apeleze la serviciile unui expert independent pentru a constata pagubele, atâta timp cât nu s-a adresat în prealabil companiei de asigurări, pentru a deschide dosar de daune și a întreprinde toate acțiunile necesare constatării pagubelor, conform referinței. Cu atât mai mult, acesta nici nu a prezentat automobilul companiei de asigurări, pentru constatarea daunelor.
18. Reprezentantul pârâtului a menționat că Raportul de expertiză extrajudiciară prin care stabilește suma de 101228 lei este întocmit cu încălcarea art. 23 alin. (13) din Legea nr. 414, deoarece partea poate apela la serviciile unui expert/evaluator independent care să realizeze evaluarea pagubei atunci când ambele părți nu pot să aleagă de comun acord un evaluator sau unități de specialitate. In speță nici nu s-a pus în discuție alegerea unui evaluator de comun acord, deoarece reclamantul nu a respectat procedura de prin care se deschide dosar de daune prin faptul că, în loc să depună cerere de despăgubire, a expediat în adresa companiei de asigurări o somație de plată la care a anexat un raport de expertiză extrajudiciară, fără a fi coordonat acest fapt cu compania de asigurări.
19. Pârâtul a invocat și faptul că raportul de expertiză extrajudiciară nr. 058/2 nu este întocmit conform cerințelor legale și anume nu este întocmit în baza prețurilor practicate de minim 3 unități de specialitate, ci doar s-a limitat la constatările efectuate de către „Expert Auto Plus” SRL. La fel, s-a atras atenția că din materialele cauzei, expertul a constatat că automobilul este produs în anul 2009 și are un parcurs de 320,1 mii km și, în

această situație, urma să aplice metodologia prevăzută de lege la art. 23 alin. 9 lit. b) din Legea 414 pentru efectuarea evaluării.

20. Astfel, în condițiile în care asigurătorul ar efectua reparația integrală a automobilului conform rapoartelor de expertiză, aceasta ar constitui o îmbogățire nejustificată atâta timp cât ***** nu deține calitatea de persoană păgubită dar de persoană vinovată de producerea pagubelor, dar și din considerentul că raportul de expertiză este contrar Legii 414.
21. În concluzie, pârâtul a menționat că vinovăția lui ***** nu a fost constatată până la momentul de față prin niciun act oficial, fie de la poliție, fie printr-o decizie definitivă și irevocabilă și reclamantul nu a respectat procedura pentru a pretinde încasarea unei despăgubiri de asigurare de la compania pârâtă, conform legii.
22. Reprezentantul intervenientului accesoriu *****, avocatul Gherman Eduard, a depus *referință* pe 10 mai 2023, solicitând respingerea acțiunii.
23. În motivarea referinței s-a specificat că, potrivit scrisorii nr. 1605 din 19.04.2022, Compania de asigurări „Moldasig" S.A. a confirmat că în data de 06.07.2020, aproximativ la orele 10.00, când a avut loc accidentul rutier din satul Boșcana, raionul Criuleni, cu implicarea mijloacelor de transport de marca ”Ford Tranzit”, n/î *****, condus de *****, și „Șkoda Octavia”, n/î *****, condus de *****, nu a fost asigurat riscul admis de administrația SC „ITNS.Net” S.R.L., în persoana fondatorului *****, pentru utilizarea mijlocului de transport de marca ”Ford Tranzit”, n/î *****, de către conducătorul *****.
24. Reprezentantul intervenientului accesoriu ***** a specificat că, potrivit motivării din hotărârea nr.5r-45/20 din 25.09.2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, instanța judecătorească a încetat procesul contravențional intentat în baza art. 242 alin.(2) Cod contravențional în privința lui ***** nu potrivit temeiurilor de încetare prevăzute la art. 441 din Codul contravențional, care determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit, dar potrivit art. 443 alin. (l) lit. f), alin. (3,5,6) și art. 445 alin.(2) din Codul contravențional, adică pentru un șir de încălcări de procedură admise de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție. Altfel spus, conducătorul auto declarat vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 242 alin.(2) Cod contravențional, *****, a scăpat de răspunderea contravențională nu pentru că nu ar fi vinovat de

producerea acestui accident rutier, dar deoarece a avut norocul ca agentul constatator care a instrumentat cauza sa să admită erori de procedură iremediabile ce au dus la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, potrivit intervenientului accesoriu.

25. Referința intervenientului accesoriu mai relevă că *****, obținând în folosul său o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu accidentul rutier din 06.07.2020, a cerut poliției Criuleni să intenteze un proces contravențional nou și să fie tras la răspundere contravențională în legătură cu accidentul rutier cel de al doilea conducător auto, adică *****. Apoi, primind refuz, a contestat actul defavorabil al poliției în instanța de judecată, însă cererea sa a fost declarată inadmisibilă prin încheierea nr.3-9/21 din 12.02.2021 a Judecătorului în Judecătoria Criuleni. sediul Central.
26. Între timp, conform referinței, pe 29.01.2021 proprietarul mijlocul de transport de model Ford Tranzit, n. i *****, *****, a expediat în adresa lui ***** (soțul *****) o înștiințare, prin care l-a informat că în data de 03.01.2021, ora 12.00, în mun. Chișinău, pe str. Uzinelor, 88, se va efectua examinarea automobilului de model Ford Tranzit, n/î *****, pentru constatarea pagubelor materiale. Astfel, s-a atras atenția că în data de 29.01.2023, când *****a expediat scrisoarea recomandată cu pretinsa înștiințare, automobilul său se prezumă că fusese examinat cu mult timp înainte (pe data de 03.01.2021), motiv din care soții ***** și *****au considerat inutil să se mai deplaseze din raionul Criuleni la adresa din mun. Chișinău pentru a participa la o acțiune deja consumată.
27. Reprezentantul intervenientului accesoriu ***** a formulat, în cele din urmă, dezacord referitor la insinuarea vinovăției acesteia în producerea accidentului rutier, în lipsa oricărui act de constatare a vinovăției care să poată fi supus controlului judiciar, a semnalat neconformități în sensul expertizei extrajudiciare, specificând că aceasta s-a bazat exclusiv pe actele prezentate de reclamant și a insistat pe considerentul conform căruia, reclamantul nu a prezentat judecății nicio probă concludentă și pertinentă în sprijinul obiecțiilor și pretențiilor sale și acțiunea civilă urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată.
28. În ședință de judecată de examinare a cauzei pe fond reclamantul *****nu a fost prezent, însă interesele sale au fost reprezentate de către avocatul Alexandr Podlesnov, care a pledat în favoarea admiterii cererii de chemare în judecată.

29. Pârâtul compania de asigurări „General Asigurări” societate pe acțiuni a fost reprezentat în ședință de judecată de Popa Tudor, în temeiul procurii, care a solicitat instanței de judecată să respingă integral cererea de chemare în judecată.
30. Intervenientul accesoriu ***** nu a participat în ședința de judecată, fiind reprezentată de avocatul Gherman Eduard. Acesta a solicitat instanței să respingă cererea de chemare în judecată, din motivele indicate în referința depusă.
31. Intervenientul accesoriu *****, la fel nu a fost prezent în ședința de judecată, interesele sale fiind reprezentate de avocatul Alexandr Podlesnov. Poziția acestuia a fost de admitere a acțiunii civile înaintate de *****.
32. Reprezentantul companiei de asigurare ”Moldasig” societate pe acțiuni nu a fost prezent în ședința de judecată, fiind citat. Instanța de judecată a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia, având dovada de citare.

Aprecierea instanței de judecată

33. Studiind materialele cauzei, apreciind pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată, în raport cu probele prezentate, audiind explicațiile reprezentanților părților și intervenienților accesorii, instanța de fond consideră cererea de chemare în judecată neîntemeiată, fiind pasibilă de a fi respinsă, cu argumentele ce se vor expune în partea motivată a hotărârii.

34. Din materialele cauzei rezultă că în privința lui ***** a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05033672 și decizia de sancționare din 7 august 2020, în baza art. 242 alin. (2) Cod contravențional, iar ca temei s-a invocat că în data de 6 iulie 2020, *****, conducând mijlocul de transport de model ”Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare *****, nu s-a asigurat în timpul efectuării manevrei cu spatele, fiind tamponat în spate de automobilul Skoda Octavia cu numărul de înmatriculare *****, condus de ***** (f. d. 9). În baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05033672 din 7 august 2020, ***** a fost sancționat cu amendă în mărime de 24 unități convenționale, echivalent cu 1200 lei (*f. d. 9)*.
35. Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 25 septembrie 2020, a fost admisă contestația înaintată de *****, și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05033672 și decizia de sancționare din 7 august 2020, cu încetarea

procesului contravențional pornit în privința lui ***** în baza art. art. 242 alin.(2) Cod contravențional (f. d. 10-14).

36. Instanța de judecată a constatat în cauza contravențională nerespectarea condițiilor de consemnare a refuzului persoanei în privința căreia s-a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție de un martor, faptul că victima nu a semnat procesul-verbal, neasigurarea cu interpret a persoanei în privința căreia s-a pornit procesul contravențional și faptul că nu i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de legea contravențională. În conținutul hotărârii se face mențiunea conform căreia, ”*având în vedere că normele de drept procedural au caracter absolut, fiind reglementate de norme imperative, iar încălcarea acestora atrage nulitatea procesului verbal de contravenție, instanța nu va analiza motivele de fapt invocate de contestator în susținerea nevinovăției sale [...]*”.
37. Conform actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 366/02A din 3 februarie 2021 (f. d. 97-98), întocmit de ”Expert Auto Plus”, inginer expert Ciobanu Adrian, nicio persoană nu este notată ca participant la examinare.
38. Totodată, în vederea stabilirii prejudiciului cauzat a fost solicitată efectuarea unei expertize extrajudiciare din partea reclamantului *****. Conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. 058 din 23 iunie 2022, efectuat de către Centrul de Expertize Independente ”Cexin”, expertul judiciar Mihail Hapatniucovschii, s-a constatat (*f. d. 15-26):*

    - *costurile de energie pentru deformarea părților caroseriei, pentru redistribuirea ulterioară a impulsurilor de forță și pentru deplasarea ulterioară prin alunecare laterală până la locul de oprire corespund vitezei automobilului Škoda Octavia în momentul accidentului, de aproximativ 90 km/h;*
    - *în momentul când în limita vizibilității șoferului a apărat partea din spate a microbuzului care a ieșit pe carosabil, automobilul Škoda Octavia, condusă de șofer, care circula cu viteza estimată de 90 km/h, se afla la 73 de metri de la locul impactului;*
    - *viteza estimată a automobilului Škoda Octavia de 90 km/h pe carosabil uscat și orizontal din asfalt corespunde unei distanțe de oprire de 78 m;*
    - *nu este posibil să se rezolve problema în mod expert din motivele prezentate în partea de cercetare a raportului;*

- *acțiunile șoferului automobilului Škoda Octavia în acest caz particular nu au corespuns cerințelor prevăzute la punctele 45; 47 din Regulamentul Circulației Rutiere;*

- *în momentul coliziunii, mijloacele de transport erau poziționate longitudinal unul față de celălalt la un unghi de aproximativ 5-8°. Având în vedere viteza mare a autoturismului Škoda Octavia, acesta ar fi putut să se afle paralel cu limitele carosabilului în momentul coliziunii, în timp ce microbuzul se afla la un unghi de aproximativ 5-8° față de carosabil, așa cum confirmă imaginile video obținute de la înregistratorul video;*

- *în cercetare s-a stabilit că microbuzul s-a oprit cu aproximativ 0,8 secunde înainte de impact. În rezultatul impactului, microbuzul a fost împins în față spre zona de parcare, cu partea din spate spre stânga. După impact, partea din față a vehiculului Škoda Octavia s-a deplasat direct în spatele părții din spate a microbuzului. Din cauza rezistenței din partea din spate a microbuzului, partea din spate a vehiculului Škoda Octavia a derapat spre stânga, spre mijlocul carosabilului.*

39. Prin Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 058/2 din 23 iunie 2022 (f. d. 27- 29), s-a stabilit că:

- *în baza materialelor prezentate, prejudiciul material cauzat posesorului mijlocului de transport de model „Ford Tranzit" cu numărul de înmatriculare *****, în urma deteriorărilor primite la data accidentului rutier din 06.07.2020, constituie 101228 lei;*

- *costul lucrărilor de reparație pentru restaurarea autoturismului Ford Tranzit cu numărul de înmatriculare ***** la momentul accidentului a fost de 215245 lei.*

40. Pentru efectuarea expertizei extrajudiciare respective avocatul Podlesnov Alexandr, *în interesul lui* *****, a plătit Biroului Asociat de expertiză judiciară "Cexin" suma de 10405 lei (f. d. 30), iar pentru servicii de traducere a raportului de expertiză extrajudiciară *****a achitat suma de 2030 lei (f. d. 31).

41. Conform răspunsului Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din 27 septembrie 2022, răspunderea civilă auto pentru autovehiculul marca Skoda cu numărul de înmatriculare ***** a fost asigurată de compania de asigurări „General Asigurări" societate pe acțiuni, începând cu 21 mai 2020 pentru o perioadă de 12 luni (f. d. 32).

42. Pe 3 octombrie 2022 *****a adresat companiei de asigurări „General Asigurări” societate pe acțiuni o somație (f. d. 48), prin care solicită achitarea în termen de 7 zile de la data recepționării somației, în beneficiul său a sumei prejudiciului material cauzat mijlocului de transport de model ”Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare *****, în urma deteriorărilor primite la data accidentului rutier din 6 iulie 2020 în sumă de 215245 lei.
43. Prin răspunsul din 7 octombrie 2022 (f. d. 51), ”Moldasig” societate pe acțiuni a răspuns somației, menționând că asigurata companiei, *****, nu a fost recunoscută vinovată de accidentul din 6 iulie 2020, așa cum este prevăzut de lege, din moment ce vinovăția acesteia nu a fost stabilită de organele de drept sau instanță, expertul contactat nu este competent în domeniu și nu a răspuns la întrebarea pusă, astfel, este nevoită să refuze achitarea despăgubirii de asigurare.
44. Pe 1 noiembrie 2022 *****a adresat companiei de asigurări „General Asigurări” societate pe acțiuni o somație repetată (f. d. 33), prin care solicită achitarea în termen de 7 zile de la data recepționării somației, în beneficiul său a sumei prejudiciului material cauzat mijlocului de transport de model ”Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare *****, în urma deteriorărilor primite la data accidentului rutier din 6 iulie 2020 în sumă de 101228 lei.
45. Compania de asigurare ”Moldasig” societate pe acțiuni a răspuns somației pe 8 noiembrie 2022 (f. d. 34), reiterând că asigurata companiei, *****, nu a fost recunoscută vinovată de accidentul din 6 iulie 2020, așa cum este prevăzut de lege, din moment ce vinovăția acesteia nu a fost stabilită de organele de drept sau instanță și este nevoită să refuze achitarea despăgubirii de asigurare.
46. Prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 12 februarie 2021 (f. d. 64-66), s-a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva Inspectoratului de Poliție Criuleni cu privire la anularea refuzului nr. 34/31 12983 din 28 decembrie 2020 de atragere la răspundere contravențională a ***** și obligarea examinării cauzei contravenționale, cu mențiunea că actele Inspectoratului de Poliție Criuleni adoptate pe marginea accidentului rutier nu constituie acte administrative individuale pasibile de contestare în ordinea contenciosului administrativ.

47. În continuare se vor expune normele juridice relevante și aplicabile speței, astfel încât testul întrunirii condițiilor de angajare a răspunderii civile a pârâtului să fie unul complet.
48. În conformitate cu prevederile art. 1872 Cod civil, *(1) În cazul asigurării de răspundere civilă, asigurătorul se obligă să plătească o despăgubire pentru prejudiciul de care asiguratul răspunde în temeiul legii faţă de terţe persoane păgubite şi pentru costurile de apărare suportate conform art.1863*.
49. În corespundere cu prevederile de la art. 1874, alin. (1) Cod civil, *contractantul sau, după caz, asiguratul nu are dreptul la despăgubire în măsura în care dauna a fost cauzată prin acţiunea sau inacţiunea sa săvîrşită cu intenţia de a cauza acea daună. Aceasta include şi nerespectarea instrucţiunilor concrete date de asigurător după survenirea daunei, dacă s-a săvîrşit din culpă gravă şi cunoscînd că prin nerespectarea lor este probabil ca dauna să se agraveze*. La art. 1875 Cod civil este prevăzut că *(1) Este nulă clauza din contractul de asigurare care îl exonerează pe asigurător de obligaţii în cazul în care contractantul sau, după caz, asiguratul recunoaşte obligaţia de a repara prejudiciul faţă de terţul păgubit sau o satisface. (2) Cu excepţia cazului cînd a consimţit, asigurătorul nu este legat de acordul dintre terţul păgubit şi contractant sau, după caz, asigurat.*
50. Este relevantă speței și reglementarea de la art. 1880, alin. (4) Cod civil, care prevede că *asigurătorul poate ridica faţă de terţul păgubit excepţiile rezultate din contractul de asigurare, dacă dispoziţiile legale în materie de asigurare obligatorie nu prevăd altfel. Cu toate acestea, asigurătorul nu poate ridica o excepţie bazată pe comportamentul contractantului şi/sau asiguratului după survenirea daunei.*
51. În momentul producerii accidentului rutier domeniul era reglementat de Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, în vigoare 9 septembrie 2007 (abrogată din 1 aprilie 2023), ale cărei reglementări sunt aplicabile în timp raportului material dintre părți. Astfel, potrivit prevederilor de la art. 15 al Legii, (1) *Asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs* ***din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul*** [...].
52. Conform art. 20 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *(1) Drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea*

asiguratului se exercită faţă de asigurătorul de răspundere civilă auto direct, la sediul acestuia, sau prin reprezentantul de despăgubiri, în limitele răspunderii asigurătorului prevăzute în prezenta lege. [...] (4) Asigurătorul nu este în drept să refuze examinarea şi soluţionarea cererii de despăgubire depuse în condiţiile alin.(3). [...] (6) Persoana păgubită sau reprezentantul ei legal este obligat să asigure, în termenul specificat la art.19 alin.(1) lit.c), ***accesul asigurătorului*** *sau al reprezentantului de despăgubiri al acestuia* ***la bunurile avariate prin accident de autovehicul, astfel încît asigurătorul să dispună de posibilitatea de a constata întinderea reală a pagubelor****. (7) Dacă persoana păgubită sau reprezentantul ei legal nu a respectat obligaţia prevăzută la alin.(6) şi a făcut astfel imposibilă întocmirea dosarului de daune şi/sau constatarea de către asigurător a întinderii pagubelor, acesta din urmă este absolvit de obligaţia de a plăti despăgubirea de asigurare.*

53. Art. 21 al Legii nr. 414 reglementează condițiile de deschidere a dosarului de daune și constare a pagubelor, după cum urmează: *(1) La depunerea de către persoana păgubită sau de către reprezentantul acesteia a* ***cererii de despăgubire****, asigurătorul sau, după caz, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule* ***deschide dosar de daune şi constată pagubele*** *în conformitate cu art. 19 alin. (1) lit. c). [...] (2)* ***În cazul în care*** *asigurătorul nu a examinat bunurile avariate şi nu a încheiat proces-verbal de constatare a pagubelor în termenul specificat la art.19 alin.(1) lit.c), persoana păgubită este în drept să apeleze la serviciile experţilor independenţi sau ale unităţilor de specialitate pentru constatarea pagubelor, fără a prezenta asigurătorului bunurile avariate. (3) În dosarul de daune se includ în mod obligatoriu: [...] c)* ***cererea persoanei păgubite privind constatarea pagubei, stabilirea şi achitarea despăgubirii de asigurare;*** *d) procesul-verbal de constatare a pagubelor; f) actul de evaluare sau devizul cheltuielilor de reparaţie şi/sau de înlocuire a părţilor sau pieselor avariate, cu indicarea preţurilor, întocmit de un expert independent sau de o unitate de specialitate acceptat/acceptată de părţi; g) documentele care confirmă efectuarea reparaţiilor, înlocuirea pieselor avariate şi costul acestora, întocmite de către unitatea de specialitate acceptată de părţi, după caz [...]. (4) Procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de asigurător, cu participarea asiguratului şi/sau a utilizatorului de autovehicul şi a persoanei păgubite sau a reprezentantului acesteia, în bază de procură, şi se semnează de toţi participanţii*

la întocmirea lui. (5) Eventualele obiecţii ale părţilor cu privire la pagubele constatate se menţionează în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta. [...] (7) Persoana păgubită este în drept să ia cunoştinţă de toate documentele din dosarul de daune, exprimîndu-și acordul sau dezacordul asupra soluțiilor propuse de asigurător.

54. Potrivit art. 23 alin. (13) al aceleiași legi, *în cazul unui dezacord între părţi în privinţa alegerii expertului independent sau a unității de specialitate ce trebuie să stabilească costul reparaţiei părţilor componente sau a pieselor avariate, costul lucrărilor de reparaţie, valoarea autovehiculului la momentul accidentului sau valoarea rămasă, părţile urmează să menţioneze acest fapt în dosarul de daune, fiind îndreptăţite legal să apeleze individual la serviciile experţilor independenţi sau ale unităţilor de specialitate pentru stabilirea pagubelor. În acest caz, la plata despăgubirii de asigurare, părțile vor ține cont de prevederile art. 22 alin. (1) și ale art. 28 alin. (2) și (3)*.

55. În acord cu art. 1998 alin.(1) Codul civil, *cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.*

56. Totodată art. 2025 alin. (1) Cod civil, reglementează că *repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească*.

57. În prezenta cauză suntem în prezența unui fapt juridic complex bazat, pe de o parte, pe răspunderea delictuală ce apare ca urmare a cauzării unui prejudiciu prin fapta ilicită (accidentul rutier) și, pe de altă parte, pe raportul contractual de asigurare de răspundere civilă dintre asigurat și asigurător, precum și drepturile terțului (reclamant) de a pretinde repararea prejudiciului cauzat de asigurat de la asigurător.

58. Instanța va elucida primar dacă reclamantul este îndreptățit să pretindă repararea prejudiciului, de principiu, dacă sunt sau nu întrunite condițiile angajării răspunderii delictuale și dacă intervenientul accesoriu ***** este responsabil de producerea accidentului rutier.

59. Din conținutul normelor legale enunțate anterior se înțelege că răspunderea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligații legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite. La fel, instanța de judecată relevă că pentru apariția răspunderii delictuale este necesar să fie întrunite cumulativ elementele delictului civil și anume: *prejudiciul (patrimonial/ moral), fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția*. Răspunderea delictuală naşte un raport obligaţional între autorul faptei şi victimă. Victima este creditorul obligaţiei de a repara prejudiciul, iar autorul faptei sau persoana răspunzătoare este debitorul obligaţiei.

60. Astfel, instanța subliniază că, în baza probatoriului prezentat de participanții la proces, în cazul de față nu a fost stabilită vinovăția intervenientului accesoriu ***** în producerea accidentului.

61. Alegațiile reprezentantului reclamantului, potrivit cărora anularea procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui ***** și concluziile prezentate în raportul de expertiză extrajudiciară din 23 iunie 2022 nu constituie un temei valid pentru admiterea prezentei acțiuni.

62. Mai exact, instanța de judecată atrage atenția asupra temeiurilor pentru care a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05033672 și decizia de sancționare din 7 august 2020 și observă că motivarea instanței de judecată se referă în mod exclusiv la aspecte de procedură, a cărei nerespectare a condiționat desființarea actului întocmit de agentul constatator (f. d. 10-14). Prin urmare, cert este că hotărârea instanței de judecată pe cauza contravențională nu îl disculpă pe intervenientul accesoriu ***** de aspectele factologice ale accidentului și, cu atât mai mult, nu determină concluzia conform căreia accidentul rutier ar fi fost cauzat de conducătorul celuilalt autovehicul intrat în coliziune.

63. Respectiv, instanța notează că anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05033672 din 7 august 2020 de instanța de judecată și refuzul de întocmire a unui alt proces-verbal cu privire la contravenție în privința celuilalt conducător auto (dedus din încheierea de inadmisibilitate a cererii de chemare în judecată în ordine de contencios administrativ, a se vedea pct. 46 al hotărârii) presupun, de fapt, că nu a fost determinată persoana vinovată de producerea accidentului rutier din 6 iulie 2020 de către agentul constatator pe cale contravențională.

64. Instanța de judecată nu exclude posibilitatea determinării răspunderii delictuale în lipsa unei constatări a agentului constatator pe cale contravențională sau prin alte modalități pentru determinarea angajării *răspunderii civile* a conducătorului mijlocului de pericol sporit *****, dar pentru stabilirea culpei asiguratului și acționarea asigurătorului în instanța de judecată în prezenta cauză reclamantul urma să prezinte un probatoriu consistent de demonstrare a temeiului de angajare a răspunderii civile a celui care se pretinde a fi vinovat de producerea accidentului rutier, cu precizarea că excluderea vinovăției unui conducător auto (fapt care nu s-a stabilit în speță) nu implică în mod automat plasarea culpei pe seama celuilalt.
65. În ceea ce privește expertiza extrajudiciară efectuată la solicitarea reclamantului în prezenta cauză și cele două rapoarte nr. 058 și 058/2 întocmite în baza acesteia pe 23 iunie 2022, acestea nu sunt în măsură să dea concluzii clare și pertinente întrebării de bază din speță – care dintre conducătorii mijloacelor de transport implicate în accidentul rutier din 6 iulie 2020 este responsabil de producerea acestuia? Cine este autorul faptei ilicite care a cauzat prejudiciu?
66. Întâi de toate, se notează că rapoartele respective se califică drept înscrisuri, din perspectiva mijloacelor de probă, nu drept concluzii ale experților (potrivit art. 148-158 din Codul de procedură civilă). Pe de altă parte, instanța atrage atenția asupra contradicțiilor care se conțin în cele două rapoarte și anume inconsecvența ce rezultă din **constatarea** din al doilea compartiment al Raportului nr. 058 din 23 iunie 2022 (f. d. 20 *verso*), conform căreia ”*nu este posibilă măsurarea obiectivă din cadrul video a distanței de deplasare a autoturismului Skoda Octavia [...]din cauza deformării în perspectivă a lungimii obiectelor de comparație. [...] Nu este posibil să se rezolve problema determinării vitezei autoturismului Skoda Octavia folosind datele din înregistrarea video a accidentului rutier prin sincronizarea distanței de deplasare a acestuia cu timpul*” și **concluziile** din raport (a se vedea pct. 38 al hotărârii).
67. La fel se evidențiază că expertul însuși a menționat în raport că *nu este posibil să se rezolve problema în mod expert din motivele prezentate în partea de cercetare a raportului*, cu atât mai mult, acesta nu este în măsură să determine din vina cui s-a produs accidentul rutier.

68. În concluzie pentru acest aspect, se constată că *****nu a prezentat dovezi care să probeze că de producerea accidentului din 6 iulie 2020 este culpabilă *****, asigurată de răspundere civilă la compania pârâtă ”General Asigurări” societate pe acțiuni.
69. Mai mult, instanța admite și obiecțiile formulate de pârât în sensul imposibilității angajării răspunderii sale în calitate de asigurător, în condițiile în care reclamantul *****nu a respectat rigorile legii care reglementează conduita părților raporturilor de asigurare în cazul producerii cazului asigurat – depunerea cererii, deschiderea unui dosar de daune, evaluarea pagubelor cu antrenarea tuturor persoanelor vizate, recurgerea la o evaluare independentă în cazul unui eventual dezacord etc. (a se vedea pct. 52-54 din hotărâre).
70. În special se menționează că, fără a depune o cerere față de asigurător în condițiile art. 20-23 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *****a înaintat somația din 3 octombrie 2022, prin care a solicitat încasarea sumei de 215245 lei, și somația repetată din 1 noiembrie 2022, prin care a solicitat încasarea sumei de 101228 lei, bazându-se pe raportul de expertiză extrajudiciară nr. 058/2 din 23 iunie 2022 (a se vedea pct. 42-44). Altfel spus, acesta a recurs la evaluarea unui expertize proprii și unilaterale, fără a primi un refuz din partea companiei de asigurare și fără a exista vreo premisă de dezacord cu asigurătorul, ceea ce contravine explicit legii care reglementează raportul juridic de asigurare de răspundere civilă auto.
71. Astfel, date fiind circumstanțele de fapt și de drept constatate și concluziile expuse în motivare, instanța de judecată constată că acțiunea reclamantului, pe fond, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă integral.
72. Referitor la solicitarea de compensare a cheltuielilor de judecată, instanța consideră necesară evidențierea normei ce se conține la art. 94 Cod de procedură civilă, *(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

73. Luând în considerație că pretenția de bază a reclamantul a fost respinsă, instanța de judecată va respinge și cerința de compensare a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată. Nu se vor face alte precizări în acest sens, decât că în categoria cheltuielilor de judecată se includ atât cele suportate pentru plata taxei de stat, cât și cele de efectuare a expertizei extrajudiciare și de traducere.
74. În final, cu titlu de concluzie finală, instanța de judecată atestă caracterul neîntemeiat al acțiunii și hotărăște în modul expus în partea dispozitivă a prezentului act judecătoresc.

75. În conformitate cu art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Acțiunea civilă înaintată de *****către compania de asigurări ”General Asigurări” societate pe acțiuni, intervenienți accesorii compania de asigurare ”Moldasig” societate pe acțiuni, ***** și *****, cu privire la repararea prejudiciului material cauzat mijlocului de transport de model ”Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare ***** în mărime de 101228 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3036,84 lei pentru taxă de stat, de 10405 lei pentru efectuarea expertizei extrajudiciare și 2030 lei pentru servicii de traducere *se respinge ca neîntemeiată*.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău.

Președintele de ședință,
judecătorul **Eleonora BADAN-MELNIC**